

tvistes om, er, at det vil blive nødvendigt at skaffe særlige Midler til Forrentning og Afbetaling af det Statslaan, her stiftes. Nu vil jeg endda se bort fra det, som egentlig ikke har med denne Situation, Krigssituationen, at gøre, at Regeringen anser det for nødvendigt at gaa op med de aarlige indenlandske Laan til Anskaffelse af indtægtgivende Statsaktiver fra 3 Mill. til 5 Mill. Kr., det hænger vel ikke sammen med den foreliggende Situation, og jeg skal i alt Fald paa nærværende Tidspunkt ikke komme nærmere ind paa denne Side af Sagen, men kun holde mig til de 50 Mill. Kr., som afgjort er bestemte til at dække Udgifter, foranledigede ved Krigen, og det vil kræve, som den højtærede Finansminister sagde, og som man ogsaa selv faar ud af det, $3\frac{1}{4}$ Mill. Kr. til Forrentning og Afbetaling. Et Beløb af denne Størrelse — jeg ser altsaa bort fra, at Amortisation og Forrentning bliver ikke saa lidt større ogsaa til de løbende Laan til Anskaffelse af indtægtgivende Statsaktiver end tidligere — kan umuligt rummes paa vore sædvanlige Budgetter. Der maa skaffes særlige Indtægter, hvoraf denne Udgift kan afholdes.

Om almindelig Politik har jeg ikke meget at sige. Jeg mener ikke, at vi skal betragte, hvad der kan være os imellem paa den indre Politik Omraade, som Bagateller, vi i en alvorlig Situation sagtens maa kunne komme ud over. Nej, de Modsætninger, som er mellem os fra tidligere Tid, vil nok blive ved at eksistere, de har deres Berettigelse og er ikke saa lidt dybtgaaende paa forskellige Omraader: i den økonomiske Politik og Forsvarspolitikken og paa en Række andre Omraader. Disse Modsætninger maa vi kæmpe om, naar Tiden kommer, eller enes om en Afgørelse, saa godt vi kan, og de maa bedømmes efter deres virkelige Værdi og Betydning. Men hvad vi kan gøre, er, saa længe den nuværende alvorlige udenrigspolitiske Situation varer, at trænge disse indre Modsætninger saa vidt muligt tilbage, i hvert Fald ikke lade dem træde hindrende i Vejen for det, som nu er det ene fornødne, at vi staar samlede i vore Bestræbelser for at føre Landet frelst ud af denne Tid af Blod og Jern, som vi gaar igennem.

Om Grundlovssagen vil jeg kun sige dette, at de tre Partier, der har staaet sammen om denne Sag, har faaet deres Standpunkt i Sagen fuldt godkendt, ogsaa ved de i Sommer foregaaede Landstingsvalg. Efter disse Landstingsvalg har man, idet man har anset det for i høj Grad ønske-

ligt at samle saa mange som muligt om den nye Grundlov, gjort Indrømmelser af væsentlig Betydning til den anden Side, Indrømmelser, hvorved man dog ikke fraveg det principielle Grundlag, hvorpaa vi sidste Gang gik til Valg, og som vi ved Valget fik godkendt, men disse Indrømmelser er i alt Fald ikke endnu blevet modtaget fra den anden Side. Jeg gaar nu ud fra, at ingen vil mene, at det vil være til Baade for Landet under den nuværende vanskelige Situation og heller ikke for selve Grundlovssagen, at den blev ført ud i en stor Valgkamp ved Opløsning af begge Ting, saa længe Sagerne ude i Verden staar som nu. Men det er en selv-sagt Ting, som neppe behøver at fremhæves, at Venstre — jeg skal undlade at tale om de andre Partier — staar paa samme Grundlag som før og med det Program, med hvilket vi gik til Valg i denne Sag ved Landstingsvalget i sidste Sommer. Og vi er rede til, hvis Enighed ikke kan opnaas om noget andet, at føre dette igennem, naar Tid og Lejlighed kommer.

Hvad andre Stridsspørgsmaal angaar, vil jeg sige, at Fristelsen til at opgøre gamle Tvistemaal om Forsvarssagen, om folkeretlige Overenskomsters Værdi o. s. v. maaske er ret stor paa visse Steder, men jeg vil dog advare imod at holde dette Opgør i det skarpe Skær, der falder fra Verdensbranden. Lyset er nok skarpt, men det er ogsaa i høj Grad flakkende og uroligt, og det store Skuespil er saa langt fra spillet til Ende, at det er alt for tidligt paa noget som helst Omraade at ud-drage Moralen deraf. Derfor kommer vi til at vente. Sikkert er det, at vi alle uden Undtagelse kommer til at revidere baade den ene og den anden af vore Anskuelse fra Fortiden efter det, der nu foregaar. Jeg vil ikke benægte — der gives jo mange Naturens Vidundere —, at der ogsaa i Politikken i en eller anden fjern Grotte sidder en politisk Hulepadde, som virkelig har været blind og døv nok til ikke at forstaa og ikke at lade sig paa-virke af det, der i Sommer er sket, men disse Skabninger tror jeg ikke vil være mange indenfor dansk Politik, det vil jeg i alt Fald haabe. Altsaa, Revisionen skal nok komme, ikke blot for et enkelt Parti, men, lad mig gentage det, for os alle, men lad os vente med det Opgør, som denne Revision vil foranledige, til Tiden er inde. Nu maa alle samles om at bevare Neutraliteten og om, hver paa sin Plads, at gøre, hvad vi kan, for at gennemføre vore For-